

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 32-1926)

Originalt emne

Arbejderforhold

*Arbejderforhold/Foranstaltninger mod Arbejdsløshed (Nødhjælpsarbejde,
Ungdomsarbejde)*

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 23. september 1926](#)
- 2) [Byrådsmødet den 30. september 1926](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 23. september 1926 - side 13

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 32-1926)

Erklæringer fra Brolægningsudvalget og Skovudvalget angaaende Iværksættelse af Nødhjælpsarbejder.

Borgmesteren fandt det rigtigst, før man behandlede en saa stor Sag, at give nogle Oplysninger om Kommunens finansielle Stilling. For Tiden var der Bygningsarbejde i Gang for 3,6 Mill. Kr., og hvor meget de i Virkeligheden vilde koste, kunde ikke siges endnu, da Regnskaberne ikke var afsluttet. Da disse Arbejder blev vedtaget, bestemtes det, at man for at undgaa at komme paa det offentlige Laanemarked kunde optage Kredit-, Hypotek- og Statslaan i Ejendommene. Senere kom der Forslag om et nyt Gasværk til 1 ½ Mill. Kr., hvortil Pengene laantes af Havnekassen, og kort efter Forslag om et nyt Elektricitetsværk, som vel vilde koste lige saa meget. Dertil maatte Kommunen nødvendigvis gøre Laan. Taleren havde i den Anledning konfereret med Ministeren, og han saa meget nødigt, at



Kommunen søgte et udenlandsk Laan, da Staten selv skulde have et saadant. Taleren havde derefter af Privatbanken faaet Løfte om, at den vilde stille 2 Mill. Kr. til Raadighed for Kommunen imod at faa dem betalt tilbage, saa snart Kommunen fik et Laan. Desuden var der til Vejarbejderne laant 1 Mill. Kr. af Nødhjælpsfonden. Det blev ialt 9,7 Mill. Kr. En Del Penge kunde naturligvis faas ved at tage Laan i Ejendommene, men med de lave Kurser vilde de fordyres med ca. 20 %, og saa kunde de ikke svare sig med den nuværende Husleje. Budgetudvalget fandt det derfor klogest at faa et større samlet Laan. Taleren havde efter Ministerens Henstilling undersøgt Mulighederne for at faa et indenlandsk Laan paa f. Eks. 5 Mill. Kr., men det havde vist sig umuligt, og uforbindende Forespørgsler i Udlandet havde vist, at Laanet vel kunde faas der, men til 6 % Rente. Stillingen var derfor noget vanskelig for Tiden. Af Privatbankens Laan paa 2 Mill. Kr. var der allerede trukket ca. 700000 Kr., og desuden skyldte man Banken over 4 Mill. Kr. paa Banegaardskontoen. Under disse Forhold vilde Taleren bede Byraadet tænke nøje over, hvor meget man mente at kunne ofre til nye Nødhjælpsarbejder; Talerens Opfattelse var, at man blev nødt til at tage Reb i Sejlene. Der var fremsat Ønske om, at Sagen skulde udsættes i Dag, og det vilde derfor ske.

Sagen udsattes.

Uddrag fra byrådsmødet den 30. september 1926 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 32-1926)

Sagen angaaende Iværksættelse af Nødhjælpsarbejder.

Fra Brolægningsudvalget forelaa Beregning over følgende Arbejder:

"1) Gennemførelse af Stadionallé . . 160000 Kr.

2) Anlæggelse af Ing. Boulevards

østre Kørebane..... 70000"

3) Afgravning af Arealet Øst for de

Mezas Vej..... . 144550"

4) Afgravning af Arealet Vest for



de Mezas Vej til Byskellet.... 1172000"

5) Regulering og Claussering af

Langelandsgade..... 302430"

6) Anlæggelse af Ringgaden mellem Silkeborgvej og Statsbanernes

Tærræn med en Bro over Aaen 275000 Kr.

7) Regulering og Chausserin af

N. Ebbesens Vej fra Vennelyst til Byskellet..... 1314200 "

M. C. Falk forelagde Sagen. For en Tid siden kom der fra Socialministeriet et Cirkulære til Kommunerne, om de eventuelt havde Arbejder at sætte i Gang til Afhjælpning af Arbejdsløsheden i den kommende Vinter. Brolægningsudvalget fik Cirkulæret tilsendt og drøftede Spørgsmaalet, hvorefter man enedes om at lade udarbejde en Del Forslag, som Byraadet eventuelt kunde vælge mellem, idet man selvfølgelig ikke tænkte sig, at alle de nævnte Arbejder skulde sættes i Gang. Beklageligvis havde Aarhus Stiftstidende ved en Indiskretion bragt en Meddelelse om de forskellige Arbejder paa en saadan Maade, at det kunde se ud til at være Forslag fra Udvalget. Hvorfra Bladet havde faaet sine Oplysninger, havde man ikke faaet konstateret; men de stammede ikke fra Udvalget, og Stadsingeniøren havde erklæret, at ingen paa Kontoret havde givet nogen Meddelelse derom. Taleren omtalte derefter de forskellige Forslag. Angaaende Anlæg af Stadionallé og Ingerslevs Boulevard, saa var de to Arbejder nævnt sidste Gang, der var Tale om Nødhjælpsarbejder, men de blev udskudt til Fordel for den afskærende Kloakledning. Afgravningen af Jordknolden, hvor Magdalenemøllen havde ligget, vilde pynte paa Omgivelserne, naar Vejen nu. blev reguleret. Den store Afgravning af Arealet Vest for de Mezas Vej regnede Udvalget ikke med, at Byraadet vilde lade udføre nu, da der vilde gaa mange Aar, før der blev Brug for Byggegrunde der, men paa den anden Side var det særlig egnet til Nødhjælpsarbejde, da Arbejdslønnen vilde andrage over 900000 Kr. Reguleringen af Langelandsgade havde tidt været paa Tale, og det var derfor taget med, men Udvalget regnede heller ikke med, at Byraadet vil gennemføre dette Arbejde nu. Angaaende Ringgaden, saa blev denne i Aar anlagt fra de Mezas Vej til Baneterrænet, og paa den anden Side af Banen var der tidligere udført en Del Jordarbejde. Det vilde derfor være rart at fortsætte med Gaden, da der jo engang skulde en Bro over Banen, og det kunde maaske animere Statsbanerne til at anlægge Broen, naar Vejen paa begge Sider var



færdig. Der blev efterhaanden stærk Trang til en Forbindelse over Banen, særlig hvis Banens Værksteder blev opført derude. Hvad endelig Forslaget om Niels Ebbesens Vej angik, saa havde der ofte været Tale om, at Hovedvejene ind til Byen skulde moderniseres, saa man kunde spare de store aarlige Reparationer. Det var nu sket for 4 Vejes Vedkommende, men Randers Landevej var endnu tilbage. Udvalget havde ikke stillet noget bestemt Forslag, men hvis Byraadet agtede at foreslaa et eller andet af Arbejderne, saa Udvalget helst, at man valgte det sidste. Efter at Sagen var drøftet i Gruppemødet, vilde Taleren foreslaa Byraadet at svare Ministeriet, at man kan tænke sig at sætte Arbejder i Gang for ca. 1½ Mill. Kr., for saa vidt Staten vil yde Tilskud og Laan til Arbejdets Udførelse.

J. Chr. Møller hævdede, at Aarhus Kommune i Virkeligheden havde gjort sin Pligt til at sætte Arbejde i Gang, naar man saa paa det, som blev udført i Fjor, og som endnu ikke var færdigt. Andre Byer havde næppe gjort forholdsvis saa meget som Aarhus i den Anledning, og derfor burde man ikke tænke paa at udføre flere Arbejder, som ikke var paakrævede; Kommunen havde ikke Raad dertil. Hr. Falk havde talt om Tilskud og Laan fra Staten, men endnu var der ikke vedtaget nogen som helst Lov derom, og ingen vidste, hvorledes en eventuel Lov vilde blive. Men selv om man fik et saadant Laan, skulde det jo baade forrentes og betales, og Budgettet skulde ikke gerne forhøjes altfor stærkt. Aarhus Kommune havde været heldigere stillet end de fleste Kommuner, fordi man ikke kom med til at optage de dyre udenlandske Laan, og man skulde nødig ind paa noget saadant nu. Angaaende de tidligere Nødhjælpsarbejder var det Talerens Overbevisning, at man hellere maatte have undværet Statstilskudet og saa ladet Arbejdet udføre ved almindelig Licitation, for i Realiteten havde Kommunen ikke faaet een Øres Tilskud. Naar man betalte 25-30 % større Arbejdsløn, end der betaltes hos private, gik hele Statstilskudet med. Hvis der skulde være Tale om, at man fra Talerens Side vilde gaa med til Forslag om nye Arbejder, maatte det være en absolut Betingelse, at Arbejdet udføres ved Licitation, saa det bliver til den gængse Arbejdsløn hos private. Det var selvfølgelig naturligt at optage Laan til Anlæg af Gas- og Elektricitetsværk, for disse Institutioner kunde forrente og afdrage Laanet, men de her nævnte Arbejder forrentede sig ikke, og saa maatte Skatteyderne betale det. Ingen af de foreslaaede Arbejder kunde siges at være paakrævede, og saa var det et Tab for Kommunen at udføre dem. Dertil kom, at det blot vilde resultere i en Tilstrømning af fremmede til Byen, saa Arbejdsløsheden stadig var lige stor. Taleren kunde derfor ikke gaa med til at foreslaa nye Nødhjælpsarbejder, og skulde det alligevel blive vedtaget med Flertallets Stemmer, vilde Taleren anmode om at faa tilføjet de nævnte Betingelser.

H. P. Christensen beklagede, at Forslagene var offentliggjort, for det skabte hos en Mængde Mennesker Forventninger, der ikke kunde opfyldes. Det var naturligvis uproduktivt Arbejde at afgrave Jord, der skal ligge i mange Aar, og det havde man næppe Raad til; men noget andet var Istandsættelsen af Kommunens Veje, og naar man regnede med en meget stor Arbejdsløshed i den kommende Vinter, kunde det maaske alligevel bedre betale sig at sætte Arbejder i Gang end at udbetale Understøttelse. Rigsdagen kunde næppe helt undlade at vedtage en eller anden Lov om dette Forhold. Selvfølgelig kunde Stat og Kommune ikke alene afhjælpe Arbejdsløsheden, men man maatte haabe, at der snart kom mere Fart i Industrien. Under de foreliggende Forhold vilde Taleren anbefale at se med Velvilje paa Tanken om at sætte et Arbejde i Gang, f. Eks. for ca. 1½ Mill. Kr. Der var en Del Arbejde i Byggefagene, men Arbejdsmændene var haardt ramt af Arbejdsløsheden, og et Arbejde som Regulering af Niels Ebbesens Vej var jo væsentlig Jordarbejde og vilde derfor særlig give Beskæftigelse til Arbejdsmændene. Randers Landevej burde istandsættes ligesom Byens andre Hovedveje; den laa tillige i den Retning, hvor et eventuelt Universitet skulde ligge, hvilket ogsaa var en Motivering for Arbejdet. Ogsaa Stadionallé var det rart at faa gennemført. Taleren vilde henstille at svare Ministeriet, at man kan tænke sig at sætte Arbejder i Gang for ca. 1½ Mill. Kr. paa Betingelse af, at Staten giver Laan og Tilskud dertil. Hvorvidt saadanne Arbejder kunde udføres billigere ved Licitation, havde Taleren ikke særlig Kendskab til og skulde derfor ikke komme ind paa denne Side af Sagen.

M. C. Falk vilde godt indrømme, at Aarhus By hidtil havde gjort sin Pligt, og det kunde man kun være stolt af; men i en By med saa stor en Udvikling som Aarhus kom der stadig nye Pligter, og dertil hørte ogsaa det at skaffe gode Forbindelsesveje til og fra Byen. Hvis man derfor kunde faa Tilskud og Laan til Niels Ebbesens Vej, burde man næppe undlade dette Arbejde i en saa vanskelig Tid med stor Arbejdsløshed. Dertil kom, at en saa befærdet Vej efterhaande krævede saa store Reparationer, at de ikke mere betalte sig, og Arbejdet maatte derfor kaldes i høj Grad paakrævet. Angaaende det nuværende Nødhjælpsarbejde var Taleren nok klar over, at Byraadet ikke blev enig om Principet kommunalt eller privat Arbejde; men Udførelsen af Viborg Landevej havde i hvert Fald ikke bibragt Taleren den Opfattelse, at privat Arbejde var at foretrække. Der havde i Sommer i Bladene været adskillige Angreb paa Arbejdet derude, og Arbejderne havde bedt Taleren dementere det, idet det kunde dokumenteres og bevises med klare Tal, at Arbejdet ikke stod tilbage for det private. Men Taleren havde dertil sagt, at der ikke var Anledning til at bryde sig om



saadanne Angreb, blot de gjorde deres Pligt og udførte deres Arbejde, som de skulde. Og det havde de gjort, for ellers vilde naturligvis Embedsmændene have meddelt det til Udvalget; det var jo deres Pligt. Timelønnen blev der selvfølgelig heller ikke Enighed om. Naar Arbejderne havde meldt sig i Tusinder for at faa Arbejdet, saa var det ikke, fordi de derved kunde tjene mere end hos private, men fordi de kunde tjene mere end Understøttelsen. Selvfølgelig krænkede det Fabrikant Møller, at den private Entreprenør ikke fik nogen Fortjeneste, men den Fortjeneste tog Kommunen selv. Angaaende Paastanden om Tilstrømningen af fremmede Arbejdere, kunde Taleren bevidne, at der ikke var kommen en eneste fremmed Arbejder til Nødhjælpsarbejdet; det var kun bosiddende Folk i Byen, og der var mere end nok af disse. Efter de indvundne Erfaringer havde Taleren absolut ingen Betænkelighed ved at fortsætte med det kommunale Arbejde.

J. Chr. Møller mente ikke, at noget af de foreslaaede Arbejder var paatrængende nødvendigt, og ved at udføre det, før det var nødvendigt, fik man store aarlige Renteudgifter. Naar der hidtil havde været 500 Mand beskæftiget ved Nødhjælpsarbejdet, og det ikke hjalp synderlig paa Arbejdsløsheden, hvorledes skulde det saa gaa i Fremtiden? Det offentlige kunde dog ikke vedblive at udføre Millionarbejder hvert Aar. Hr. H. P. Christensen var inde paa det rigtige, da han nævnte Industrien, men hidtil havde man ikke været synderlig villig til at gøre noget for at faa Industrien i Gang, og det var dog den eneste Udvej; i det lange Løb var Nødhjælpsarbejderne ganske omsonst. Baade Industriens Ledere og Arbejderne ønskede Hjælp til at faa Fabrikerne i Gang, men Regeringen havde hidtil ikke villet gøre noget alvorligt derfor. Taleren vilde absolut benægte, at kommunalt Arbejde var baade det bedste og det billigste; det kunde dog aldrig være billigere at betale 11,20 Kr. end 8 Kr. pr. Dag. Ved Nødhjælpsarbejdet kunde Arbejderne tjene 7,70 Kr. med 5½ Times Arbejde, medens de hos private kun tjente godt 8 Kr. ved 8 Timers Arbejde, og der var ingen Anledning til at tro, at Kommunens Arbejdere skulde være dygtigere end andre.

Vald. Pedersen var enig i, at det Arbejde, der sættes i Gang, skal være produktivt, men det var et Arbejde som Regulering af Niels Ebbesens Vej ogsaa, for nu var man kommen saa vidt, at det kostede ca. 30000 Kr. aarlig at vedligeholde Vejen, og en skøn Dag kunde det ikke gaa længere. Om den paastaaede Tilstrømning af fremmede kunde Taleren oplyse, at der den 1 April 1925 fandtes 14265 mandlige Fagforeningsmedlemmer, og den 1. Oktober 1925 14183, altsaa en Tilbagegang, og hvad Arbejdsmændene angik, saa var deres Antal fra Marts 1925 til Juni 1926 kun steget med 30 af 5000. I hele Landet var Forholdet det, at

derfra Marts 1925 til Juni 1926 var en Tilgang af 513 paa 90000 Medlemmer, og af disse var 411 tilmeldt fra de tekniske Fag. Dermed var det fastslaaet, at al den Tale om fremmed Arbejdskraft ikke holdt Stik. Der var i Sommer tilgaaet nogle Murere og Tømrere, men de rejste igen, naar det meste Byggearbejde var forbi. Naar Fabrikant Møller talte om, hvorvidt Arbejdet var paatrængende eller ikke, vilde Taleren gøre opmærksom paa, at hvis et Arbejde var paatrængende nødvendigt, kunde det slet ikke blive anerkendt som Nødhjælpsarbejde; det var netop efter Loven en Betingelse, at det skal være Arbejder, som ikke behøver at blive udført i de første Aar. Angaaende Klagerne fra Industrien, saa kunde det dokumenteres, at denne i mange Tilfælde ligger med store Ordre, men holder sig tilbage for at tiltvinge sig Støtte fra Staten; det var ligefrem Spekulation i Arbejdsløshed. Men forhaaentlig kom det Tidspunkt snart, hvor Industrien ikke mere vilde være en saadan Fremgangsmaade bekendt, for der var næppe noget at vente paa. Naar der taltes om de store Renteudgifter, maatte man erindre, at man til Gengæld sparede Udgifterne til Vedligeholdelse af Vejene, naar de blev brolagte; det Beløb maatte trækkes fra Renteudgifterne. Det samme gjaldt den Understøttelse, som sparedes, saa naar man tog disse Ting i Betragtning, blev der nok til Dækning af Renteudgifterne. Endelig laa der ogsaa, nationaløkonomisk set, i Udførelsen af et Arbejde en Fortjeneste, som ikke kan opgøres i Penge, og det var langt mere end den Smule Renter. Taleren vilde derfor henstille til den anden Gruppe at se lidt bort fra Principerne her og gaa med til, at Kommunen ogsaa gør sin Pligt i Fremtiden.

Holst Knudsen betonedes, at Loven om Nødhjælpsarbejder var et Led i Statens Foranstaltninger for at afhjælpe Arbejdsløsheden. Man kunde give Understøttelse eller oprette Nationalværksteder som i sin Tid i Paris, men den Fremgangsmaade duede vist ikke, og saa valgte man det Princip at sætte Arbejder i Gang, som egentlig godt kunde vente. Men Meningen var, at det virkelig skulde være en Nødhjælp, og det var i Loven udtrykt ved, at Arbejdstiden skal være 5 ½ Time, og at Lønnen skal svare til den gængse Timeløn paa Stedet. Hvis Timelønnen var f. Eks. 1 Kr., blev det altsaa en Dagløn paa 5½ Kr. eller et Beløb, som ligger omtrent midt imellem fuld Dagløn og Understøttelse. Hovedpunktet i hele Sagen var derfor det, om Loven virkelig tillader, at Timelønnen beregnes i Forhold til Kommunens Lønninger, naar de ligger ca. 30 % over den almindelige Arbejdsløn. De Arbejdsløse skulde gerne være interesseret i at tage Arbejde hos private, for saa vidt der var Arbejde at faa, men naar de i 5½ Time tjente 7,70 Kr. daglig ved Nødhjælpsarbejdet, var de ikke interesseret i at arbejde 8 Timer hos private for en Dagløn

af godt 8 Kr. Hvis man derfor kunde blive enige om at forstaa Lovens Ord saaledes, at den gængse Arbejds løn er den, som almindeligt betales i den private Virksomhed, kunde der maaske være Mulighed for, at den borgerlige Gruppe lader Principerne falde og gaar med til, at Kommunen udfører det foreslaaede Arbejde, forudsat at Pengene kan skaffes dertil.

M. Brammer var enig med de foregaaende Talere i, at Aarhus havde gjort meget for at sætte Arbejder i Gang; ogsaa de store Byggearbejder og Udvidelsen af Kommunens Værker maatte betragtes som et Led deri, og man maatte derfor passe paa ikke at komme for langt ud, for Tiderne var vanskelige, og det kunde blive svært for Byens Borgere at bære Udgifterne i de kommende Aar. Det var selvfølgelig rigtigt af Udvalget at komme med flere Arbejder at vælge imellem, men naturligvis kunde der kun være Tale om en Del af disse, og Taleren kunde slutte sig til Kravet om, at eventuelle Arbejder bør betales efter Lovens Mening og ikke efter de kommunale Takster. Skulde nye Arbejder sættes i Gang, var det vist formaalstjenligt at vælge Niels Ebbesens Vej, men ogsaa et Arbejde som Anlæg af Ringgaden var meget paakrævet, for der tiltrængtes i høj Grad en Forbindelse over Banen. Taleren vilde henlede Udvalgets Opmærksomhed paa det uheldige i, at disse Vejarbejder trak saa længe ud; det var ødelæggende for Køretøjerne at skulle køre paa de daarlige Omkørselsveje, og der burde sættes mere Fart paa, eventuelt antages flere Folk. Taleren kunde gaa med til en Indstilling om eventuelt at sætte Arbejder i Gang for 1½ Mill. Kr., men længere kunde der næppe være Tale om at gaa.

M. C. Falk svarede hertil, at man netop gik ud paa at faa Arbejdet udført saa hurtigt som muligt, men det kunde ikke nytte at antage flere Folk derude, end der var Plads til; det fremmede ikke Arbejdet. Angaaende Omkørselsvejene saa var det netop almindelig anerkendt af Automobillister, at Kommunen har gjort, hvad der kan gøres for at Trafiken ikke skal lide et stort Afbræk. I Anledning af Landsretssagførers Udtalelser vilde Taleren gøre opmærksom paa Lovens Ord, at Lønnen skal være den paa Egnen gældende, saafremt der ikke flindes nogen Overenskomst. Men her bestod jo netop en Overenskomst mellem Aarhus Kommune og Arbejderne, og saa skulde den naturligvis følges. Det var dog givet, at hverken Ministeriet eller Nødhjælpsudvalget med Amtmanden i Spidsen vilde anerkende noget, som stred mod Loven. Det var et daarligt Princip at skulle sætte Lønnen ned, og det gik Flertallet næppe med til. Tallene viste netop, at Arbejderne forlader Nødhjælpsarbejdet og tager Arbejde hos private, saa snart der var Mulighed derfor.

J. Chr. Møller bestred, at Industrien gennemgaaende holdt stille for at gennemtvinge en

Støtte fra Staten; Klædefabrikerne f. Eks. arbejdede med ca. 40 % Beskæftigelse, og saa var de nødt til at arbejde med Tab. Naar Fabrikerne stod stille, var det ganske simpelt, fordi de manglede baade Ordre og Kapital. Angaaende Medregningen af den sparede Understøttelse maatte man erindre, at Kommunen ikke skulde betale hele Understøttelsen; hvis det var Tilfældet, blev Forholdet noget forandret. Kommunen havde i fuldt Maal gjort sin Pligt, og foruden de mange Arbejder, som allerede var i Gang, kom nu ogsaa Arbejdet paa Hovedbanegaarden.

H. P. Christensen gjorde opmærksom paa, at Arbejderne med den nuværende Løn kunde tjene 44,55 Kr. ugentlig, men hvis man skulde ned paa 105 Øre i Timen, blev Ugelønnen kun 34,65 Kr. Det var udelukket, at en Familie med Børn kunde klare sig med en saadan Løn, og saa maatte de have Hjælp foruden, saa del vandt Kommunen intet ved. Taleren vilde derfor meget henstille til den borgerlige Gruppe at frafalde Kravet om Lønninger, som de gælder hos private, for saa blev det haabløst at gennemføre noget Nødhjælpsarbejde.

Holst Knudsen fastholdt, at naar en Arbejder ved Nødhjælpsarbejde i 5½ Time kan tjene omtrent det samme som ved at arbejde i 8 Timer hos private, saa var det hverken stemmende med Loven om Nødhjælpsarbejder eller med Lovens Motiver. Hvis man fra den anden Side absolut krævede, at Kommunen skal udføre Arbejdet, kunde Taleren maaske ogsaa gaa med dertil, naar blot Lønnen blev beregnet efter den gængse Dagløn hos private.

Vald. Pedersen henstillede til Landsretssagføreren først at undersøge, hvad der staar i Loven, for der stod ordret det, som Hr. Falk havde citeret, og det samme erkendte Fabrikant Møller. Derfor var det hen i Vejret at sige, at det ikke stemte med Lovens Aand og Mening.

G. N. Knub spurgte, om der ikke fandtes en Overenskomst mellem private Arbejdsgivere og Arbejdsmændene angaaende saadanne Arbejder, for hvis det var Tilfældet, behøvede man jo ikke at lønne efter Kommunens Overenskomst, men kunde lige saa godt tage den anden.

Borgmesteren svarede, at hvis Arbejdet udføres af en Entreprenør, der staar i sin Forening, gjaldt naturligvis Overenskomsten mellem disse Arbejdsgivere og Arbejderne; men hvis Kommunen selv udfører Arbejdet, maatte selvfølgelig Kommunens Overenskomst ogsaa gælde for Nødhjælpsarbejdet. Angaaende Sammenligningen mellem Arbejdet ved Viborgvej og de to andre Veje, saa var der alligevel en stor Forskel paa Arbejdsforholdene



de to Steder, men det skulde Taleren ikke komme nærmere ind paa. Kommunens Folk havde vist arbejdet godt, og hvis de gennem Statstilskudet havde tjent lidt mere ved Nødhjælpsarbejdet, var det jo kommen det aarhusianske Samfund til gode. Med Hensyn til om Kommunen har gjort sin Pligt, saa havde Taleren i Stiftstidende læst et Interview med Hr. Falk, hvor han oplyste, at Aarhus havde sat 1/3 af hele Landets Nødhjælpsarbejde i Gang. Men det forsløg næppe, hvis man tog Byggevirksomheden med, for der var man nu kommen saa vidt, at Slatsboligfonden begyndte at spekulere paa, om der overhovedet kunde ydes flere Statslaan til Aarhus, og det havde været nødvendigt at skrive gentagne Gange til Fonden angaaende et stort Byggearbejde i Byen. Hvordan det vilde gaa med Nødhjælpsarbejderne, beroede i sidste Instans paa Rigsdagen. Hvis der kunde skaffes Penge til Niels Ebbesens Vej, kunde det vist godt betale sig at gennemføre Projektet; men det maatte være en absolut Betingelse, at Pengene dertil skaffes først.

J. Perregaard oplyste, at det ikke var Staten, der vilde nægte Aarhus Kommune flere Byggelaan, men der sad en sindssyg Mand og afgjorde Byggesagerne, og det var ganske meningsløst.

Det vedtoges med 12 Stemmer at udtale, at Kommunen kan tænke sig at sætte Vejarbejder i Gang for ca. 1½ Mill. Kr., for saa vidt Staten kan stille et Laanebeløb af nævnte Størrelse til Raadighed og yde Kommunen et passende Tilskud til Arbejdets Udførelse. - Mindretallet (9 Stemmer) ønsker tilføjet, at man kan tiltræde Forslaget, for saa vidt Arbejdet udføres efter Licitation.

